

KÄRÄJÄOIKEUDEN LAUTAMIESTEN VAALI

322/00.00.01/2021

KH 16.08.2021 § 229

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 4 §:n mukaan valtuusto valitsee lautamiehet toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Kunnasta valittavien lautamiesten tulee mahdollisimman tasapuolisesti edustaa kunnan väestön ikä-, elinkeino-, sukupuoli- ja kielijakaumaa.

Oikeusministeriö on päätöksellään 28.4.2017 vahvistanut käräjäoikeuden lautamiesten lukumäärän. Oulun käräjäoikeuden lautamiesten määrä on 74, joista Limingan kunta valitsee 2.

Lautamiehen tulee olla käräjäoikeuden tuomiopiiriin kuuluvassa kunnassa asuva Suomen kansalainen, joka ei ole konkurssissa, jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja jota on pidettävä sopivana toimimaan lautamiehenä. Lautamieheksi ei saa valita henkilöä, joka on alle 25-vuotias tai joka on täyttänyt 65 vuotta. Lautamiehenä ei saa olla henkilö, jolla on virka yleisessä tuomioistuimessa tai Rikosseuraamuslaitoksessa taikka joka virassaan suorittaa ulosottotehtäviä, rikosten esitutkintaa taikka tulli- tai poliisivalvontaa, eikä myöskään syyttäjä, asianajaja taikka muu ammatikseen asianajoa harjoittava henkilö.

Perustuslakivaliokunnan mietinnössä (PeVM 3/96) todetaan muun muassa että lautamiesten valinnassa tulee korostaa lautamiehen tuomarintehtävää. Lautamies ei ole poliittisella valtakirjalla toimiva kunnallinen luottamushenkilö, vaan hänen tulee olla riippumaton. Lautamieheltä ei siten saa esimerkiksi periä ns. puolueveroa lautamiespalkkioista.

Lautamiehet, joilla on yksilöllinen äänioikeus, ovat tuomioistuimen jäseniä ja toimivat tuomarin vastuulla. Lautamiesten tehtävä eroaa muista kunnallisista luottamustehtävistä siinä suhteessa, että tuomioistuimen istunnot alkavat yleensä aamulla klo 9.00 ja istuntoja jatketaan niin pitkään, että kaikki istuntopäiville haastetut jutut saadaan käsitellyksi. Lautakunnan tehtävä edellyttää varautumista koko päivän tai useamman päivän kestäviin istuntoihin.

Oikeusministeriön näkemyksen mukaan merkittävässä asemassa olevien kunnallisten luottamushenkilöiden, kunnanhallituksen tai kuntayhtymän hallituksen jäsenen sekä kansanedustajien valitsemiseen lautamieheksi tulee suhtautua pidättyvästi.

Käräjäoikeuslain 9 §:n mukaan lautamiehen vaaliin sovelletaan kuntalain säännöksiä. Kuntalain 39 §:n mukaan luottamushenkilö pysyy toimessaan sen ajan, joksi hänet on valittu ja sen jälkeen siihen saakka, kunnes toimeen on valittu toinen. Valituksi tulleen uuden lautamiehen tehtävä alkaa, kun tuomiopiiriin kuuluvat kunnat ovat tehneet lautamiesvalintansa ja käräjäoikeus sen jälkeen saa määrättyksi oikeuden uudet istuntokokoonpanot.

Tasa-arvolain 4.2 § koskee myös kunnan valtion toimielimiin valitsemia jäseniä.

Kj:n esitys

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto valitsee Oulun käräjäoikeuteen kaksi lautamiestä kunnanvaltuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Päätös
KV 23.08.2021 § 59

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kristian Ruotsalainen ehdotti Minna Raution kannattamana, että käräjäoikeuden lautamieheksi valitaan Heini Raitio ja Martti Junttola. Juho Pakaslahti esitti keskustan kantana valittaviksi Martti Junttolaa ja Leea Sangia.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tullut enemmän esityksiä, kuin on valittavia, tulee suorittaa vaali. Molemmissa ehdotuksissa on kannatettu Martti Junttolaa lautamieheksi, joten vaali kohdistuu Leea Sangin tai Heini Raution valintaan. Puheenjohtaja ehdotti suljettua lippuäänestystä. Ehdotetut äänestystavat hyväksyttiin.

Kokous keskeytettiin vaalin valmistelun ajaksi klo 17.10 – 17.25. Vaalilautakunnan jäsen Juuso Raution jääväsi itsensä vaalilautakunnasta (asianosaisjäävi) ja hänen varajäsen Jenni Kujala osallistui vaalilautakunnan toimintaan tässä vaalissa.

Kunnanvaltuuston vaalilautakunta vastaanotti äänestysliput nimenhuudon mukaisessa järjestyksessä.

Kokous keskeytettiin kello 17.35 – 17.40 ääntenlaskun ajaksi.

Vaalilautakunnan puheenjohtaja ilmoitti ääntenlaskun valmistuttua, että vaalissa on annettu 35 ääntä, joista Leea Sangi on saanut 23 ääntä ja Heini Raitio 12 ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että käräjäoikeuden lautamieheksi on valittu Martti Junttola ja Leea Sangi kunnanvaltuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi.